

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ**

**ΑΡΙΘΜΟΣ ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗΣ 7/2019
ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
ΣΤ' ΤΜΗΜΑ**

Συνεδρίαση της 16ης Ιανουαρίου 2019

Σύνθεση:

Πρόεδρος: Ιωάννης Διονυσόπουλος Αντιπρόεδρος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους

Μέλη: Παρασκευάς Βαρελάς, Ασημίνα Ροδοκάλη, Δήμητρα Κεφάλαια, Δημήτριος Αναστασόπουλος, Ευαγγελία Σκαλτσά, Χαράλαμπος Μπρισκόλας, Νικόλαος Καραγιώργης και Αικατερίνη Γαλάνη, Νομικοί Σύμβουλοι του Κράτους.

Εισηγήτρια: Σταυρούλα Καλαμπαλίκη, Πάρεδρος ΝΣΚ (γνώμη χωρίς ψήφο).

Αριθμός ερωτήματος: Το υπ' αριθμ.πρωτ.1141847/2018 έγγραφο του Διοικητή του Ε.Φ.Κ.Α..

Περίληψη ερωτήματος: Εάν είναι επιτρεπτή η χορήγηση από τον Ε.Φ.Κ.Α. στην Ένωση Συνταξιούχων Ταμείου Ασφάλισης Μηχανικών και Εργοληπτών Δημοσίων Έργων (εφεξής: ΕΣΤΑΜΕΔΕ) αναλυτικής κατάστασης όλων των συνταξιούχων μηχανικών από την οποία να προκύπτει το ονοματεπώνυμό τους, ο αριθμός μητρώου, η διεύθυνση κατοικίας, ο αριθμός τηλεφώνου και το ηλεκτρονικό ταχυδρομείο(email).

=====

Για το παραπάνω ερώτημα το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Τμήμα ΣΤ') γνωμοδότησε ομόφωνα, ως εξής:

Ιστορικό

Από το έγγραφο του ερωτήματος και τα συνοδεύοντα αυτό στοιχεία του φακέλλου προκύπτουν τα ακόλουθα:

1.Με την από 31.5.2018 αίτηση η Ένωση Συνταξιούχων Ταμείου Ασφάλισης Μηχανικών και Εργοληπτών Δημοσίων Έργων (ΕΣΤΑΜΕΔΕ),ζήτησε να της

χορηγηθούν από τον Ε.Φ.Κ.Α., αρχείο με πλήρη στοιχεία (ονοματεπώνυμο, αριθμό μητρώου, διεύθυνση κατοικίας, αριθμό τηλεφώνου, email), των συνταξιούχων μηχανικών του Ε.Φ.Κ.Α. (πρώην ΤΣΜΕΔΕ), ο αριθμός των οποίων ανέρχεται σε 35.000 με σκοπό να επικοινωνήσουν με αυτούς για να τους ενημερώσουν γενικά για τις δράσεις της Ένωσης και ειδικότερα για τη συμμετοχή τους σε επωφελή ασφαλιστικά προγράμματα υγείας.

Προηγουμένως, ο Ε.Φ.Κ.Α. με την 890229/19.7.2018 αίτηση απευθύνθηκε στην Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα για χορήγηση αδείας κατά το άρθρο 7 του Ν.2472/1997. Σε συνέχεια αυτής η Αρχή απάντησε ότι, από την έναρξη εφαρμογής του Γενικού Κανονισμού για την Προστασία Δεδομένων(25.5.2018) δεν έχουν εφαρμογή οι διατάξεις του άρθρου αυτού, κατά το μέρος που προβλέπουν τη χορήγηση αδείας, και ως εκ τούτου η Αρχή δεν έχει πλέον αρμοδιότητα χορήγησης των αδειών στις περιπτώσεις που προβλέπονται στο εν λόγω άρθρο(46/2018ΑΠΔΠΧ, διαθέσιμη στην ιστοσελίδα της). Κατόπιν τούτου υποβλήθηκε το παραπάνω ερώτημα. Στη συνέχεια και σε απάντηση του 14424/20.10.2018 εγγράφου, με το οποίο ζητήθηκαν περαιτέρω διευκρινίσεις, η Περιφερειακή Διεύθυνση Συντάξεων και Ασφάλισης του Τομέα Μηχανικών & ΕΔΕ με το 19159/4.12.2018 έγγραφό της έκανε γνωστό ότι, υπάρχει η δυνατότητα εξαγωγής και χορήγησης- εφόσον κρίνεται σύμφωνο- αρχείου, που θα περιλαμβάνει το ονοματεπώνυμο και την ταχυδρομική διεύθυνση των συνταξιούχων, όχι όμως αριθμούς τηλεφώνων και ηλεκτρονικών διευθύνσεων, καθώς τέτοια στοιχεία δεν καταχωρούνται στο μητρώο, επιπλέον, λόγω του μεγάλου όγκου του αρχείου(28.477 εγγραφές ενεργών συνταξιούχων) κρίνεται πρόσφορη για την υπηρεσία η χορήγηση μόνο σε ηλεκτρονική μορφή.

Νομοθετικό πλαίσιο

2. Τα άρθρα 5 Α, 9 Α και 10 του Συντάγματος (1975/1986/2001) ορίζουν τα ακόλουθα:

Άρθρο 5 Α : «1. Καθένας έχει δικαίωμα στην πληροφόρηση, όπως νόμος ορίζει. Περιορισμοί στο δικαίωμα αυτό είναι δυνατόν να επιβληθούν με νόμο μόνο εφόσον είναι απολύτως αναγκαίοι και δικαιολογούνται για λόγους εθνικής ασφάλειας, καταπολέμησης του εγκλήματος ή προστασίας δικαιωμάτων και συμφερόντων τρίτων.

2. Καθένας έχει δικαίωμα συμμετοχής στην Κοινωνία της Πληροφορίας. Η διευκόλυνση της πρόσβασης στις πληροφορίες που διακινούνται ηλεκτρονικά, καθώς και της παραγωγής, ανταλλαγής και διάδοσής τους αποτελεί υποχρέωση του Κράτους, τηρουμένων πάντοτε των εγγυήσεων των άρθρων 9, 9 Α και 19».

Άρθρο 9Α : «Καθένας έχει δικαίωμα προστασίας από τη συλλογή, επεξεργασία και χρήση, ιδίως με ηλεκτρονικά μέσα, των προσωπικών του δεδομένων, όπως νόμος ορίζει. Η προστασία των προσωπικών δεδομένων διασφαλίζεται από ανεξάρτητη αρχή, που συγκροτείται και λειτουργεί, όπως νόμος ορίζει».

Άρθρο 10 : «1. 2.3. Η αρμόδια υπηρεσία ή αρχή υποχρεούται να απαντά στα αιτήματα για παροχή πληροφοριών και χορήγηση εγγράφων, ιδίως πιστοποιητικών, δικαιολογητικών και βεβαιώσεων μέσα σε ορισμένη προθεσμία, όχι μεγαλύτερη των 60 ημερών, όπως νόμος ορίζει.

3. Το π.δ.28/2015 «Κωδικοποίηση διατάξεων για την πρόσβαση σε δημόσια έγγραφα και στοιχεία»(Α'34) και με το οποίο κωδικοποιήθηκαν με το άρθρο πρώτο, σε ενιαίο κείμενο, μεταξύ άλλων οι διατάξεις του άρθρου 5 του ν. 2690/1999 «Κύρωση του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας και άλλες διατάξεις»(Α'45) και τα άρθρα 2 έως και 5, 7 και 11 έως και 13 του ν.2472/1997 «Προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα»(Α'50), ορίζει με τα άρθρα του 1,8, 21,23,24,26,27 τα εξής:

Άρθρο 1: « Πρόσβαση σε έγγραφα»

(άρθρο 5 ν. 2690/1999, όπως τροποποιήθηκε με τα άρθρα 8 παρ. 2 ν. 2880/2001 και 11 παρ. 2 ν. 3230/2004):

«1.Κάθε ενδιαφερόμενος έχει το δικαίωμα, ύστερα από γραπτή αίτησή του, να λαμβάνει γνώση των διοικητικών εγγράφων. Ως διοικητικά έγγραφα νοούνται όσα συντάσσονται από τις δημόσιες υπηρεσίες, όπως εκθέσεις, μελέτες, πρακτικά, στατιστικά στοιχεία, εγκύκλιες οδηγίες, απαντήσεις της Διοίκησης, γνωμοδοτήσεις και αποφάσεις. 2. Όποιος έχει ειδικό έννομο συμφέρον δικαιούται, ύστερα από γραπτή αίτησή του, να λαμβάνει γνώση των ιδιωτικών εγγράφων που φυλάσσονται στις δημόσιες υπηρεσίες και είναι σχετικά με υπόθεσή του η οποία εκκρεμεί σε αυτές ή έχει διεκπεραιωθεί από αυτές. 3. Το κατά τις προηγούμενες παραγράφους δικαίωμα δεν υφίσταται στις περιπτώσεις που το έγγραφο αφορά την ιδιωτική ή οικογενειακή ζωή τρίτου, ή αν παραβλάπτεται απόρρητο το οποίο προβλέπεται από ειδικές διατάξεις. Η αρμόδια διοικητική αρχή μπορεί να αρνηθεί την ικανοποίηση του δικαιώματος τούτου αν το έγγραφο αναφέρεται στις συζητήσεις του Υπουργικού Συμβουλίου, ή αν η ικανοποίηση του δικαιώματος αυτού είναι δυνατόν να δυσχεράνει ουσιωδώς την έρευνα δικαστικών, διοικητικών, αστυνομικών ή στρατιωτικών αρχών σχετικώς με την τέλεση εγκλήματος ή διοικητικής παράβασης.4. Το δικαίωμα των παραγράφων 1 και 2 ασκείται : α) με μελέτη του εγγράφου στο κατάστημα της υπηρεσίας ή β) με χορήγηση αντιγράφου, εκτός αν η αναπαραγωγή τούτου μπορεί

να βλάβει το πρωτότυπο. Η σχετική δαπάνη αναπαραγωγής βαρύνει τον αιτούντα, εκτός αν ο νόμος ορίζει διαφορετικά. Αν πρόκειται για πληροφορίες ιατρικού χαρακτήρα, αυτές γνωστοποιούνται στον αιτούντα με τη βοήθεια γιατρού, ο οποίος ορίζεται για τον σκοπό αυτόν. 5. Η άσκηση του κατά τις παραγράφους 1 και 2 δικαιώματος γίνεται με την επιφύλαξη της ύπαρξης τυχόν δικαιωμάτων πνευματικής ή βιομηχανικής ιδιοκτησίας. 6. Η χρονική προθεσμία για τη χορήγηση εγγράφων κατά τις παραγράφους 1 και 2 ή την αιτιολογημένη απόρριψη της σχετικής αίτησης του πολίτη είναι είκοσι ημέρες»

Άρθρο 8: «Ορισμοί»

(Άρθρο 4 ν. 3448/2006, όπως τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε με το άρθρο 4 ν.4305/2014)

«Με την επιφύλαξη της παραγράφου 1 του προηγούμενου άρθρου, για την εφαρμογή του παρόντος Κεφαλαίου νοούνται ως: 1. «Φορείς του δημόσιου τομέα», οι κρατικές αρχές, κεντρικές και περιφερειακές, οι ανεξάρτητες διοικητικές αρχές, οι Ο.Τ.Α. πρώτου και δεύτερου βαθμού, τα λοιπά Ν.Π.Δ.Δ., οι κατά την παράγραφο 2 αυτού του άρθρου οργανισμοί δημόσιου δικαίου και οι ενώσεις που σχηματίζονται από μία ή περισσότερες από τις αρχές αυτές ή από έναν ή περισσότερους από τους οργανισμούς δημόσιου δικαίου.

2.... 3. «Έγγραφο», κάθε έγγραφο, τμήμα εγγράφου, πληροφορία ή δεδομένο που εκδίδεται ή έχει ανατεθεί προς διαχείριση στους φορείς του δημόσιου τομέα, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους, και ιδίως μελέτες, πρακτικά, στατιστικά στοιχεία, εγκύκλιοι οδηγίες, απαντήσεις των διοικητικών αρχών, γνωμοδοτήσεις, αποφάσεις, αναφορές, ανεξάρτητα από το μέσο αποτύπωσης που χρησιμοποιείται (π.χ. αποτύπωση σε χαρτί, αποθήκευση σε ηλεκτρονική μορφή ή ηχητική, οπτική, οπτικοακουστική εγγραφή). Ως «έγγραφα», για την εφαρμογή των διατάξεων αυτού του νόμου λογίζονται και τα ιδιωτικά έγγραφα που βρίσκονται σε αρχεία (φακέλους) φορέων του δημόσιου τομέα και χρησιμοποιήθηκαν ή λήφθηκαν υπόψη για τον καθορισμό της διοικητικής τους δράσης. 4. ... 5. «Έγγραφο, πληροφορία ή δεδομένα σε μηχαναγνώσιμο μορφότυπο», το ψηφιακό έγγραφο, η πληροφορία ή τα δεδομένα που είναι διαρθρωμένα κατά τρόπο ώστε οι εφαρμογές λογισμικού να μπορούν εύκολα να εντοπίζουν, να αναγνωρίζουν και να εξάγουν συγκεκριμένα δεδομένα, συμπεριλαμβανομένης της εσωτερικής τους δομής. 6.....

7..... 8. «Δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα», τα δεδομένα όπως ορίζονται στο άρθρο 21 περ. α'.»

Άρθρο 21: «Ορισμοί»

(Άρθρο 2 ν. 2472/1997, όπως τροποποιήθηκε με τα άρθρα 79 ν. 4139/2013 και 18 παρ. 2 ν. 3471/2006 και συμπληρώθηκε με το άρθρο 8 παρ. 2 ν.4205/2013)

«Για τους σκοπούς του παρόντος Κεφαλαίου νοούνται ως: α) "Δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα", κάθε πληροφορία που αναφέρεται στο υποκείμενο των δεδομένων.

β) «Ευαίσθητα δεδομένα», τα δεδομένα που αφορούν στη φυλετική ή εθνική προέλευση, στα πολιτικά φρονήματα, στις θρησκευτικές ή φιλοσοφικές πεποιθήσεις, στη συμμετοχή σε συνδικαλιστική οργάνωση, στην υγεία, στην κοινωνική πρόνοια και στην ερωτική ζωή, στα σχετικά με ποινικές διώξεις ή καταδίκες, καθώς και στη συμμετοχή σε συναφείς με τα ανωτέρω ενώσεις προσώπων. γ) "Υποκείμενο των δεδομένων", το φυσικό πρόσωπο στο οποίο αναφέρονται τα δεδομένα και του οποίου η ταυτότητα είναι γνωστή ή μπορεί να εξακριβωθεί, δηλαδή μπορεί να προσδιορισθεί αμέσως ή εμμέσως, ιδίως βάσει αριθμού ταυτότητας ή βάσει ενός ή περισσότερων συγκεκριμένων στοιχείων που χαρακτηρίζουν την υπόστασή του από άποψη φυσική, βιολογική, ψυχική, οικονομική, πολιτιστική, πολιτική ή κοινωνική. δ) "Επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα" ("επεξεργασία"): κάθε εργασία ή σειρά εργασιών που πραγματοποιείται από το Δημόσιο ή από νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου ή ιδιωτικού δικαίου ή ένωση προσώπων ή φυσικό πρόσωπο με ή χωρίς τη βοήθεια αυτοματοποιημένων μεθόδων και εφαρμόζεται σε δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, όπως η συλλογή, η καταχώριση, η οργάνωση, η διατήρηση ή αποθήκευση, η τροποποίηση, η εξαγωγή, η χρήση, η διαβίβαση, η διάδοση ή κάθε άλλης μορφής διάθεση, η συσχέτιση ή ο συνδυασμός, η διασύνδεση, η δέσμευση (κλείδωμα), η διαγραφή, η καταστροφή.ε) "Αρχείο δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα" ("αρχείο"), κάθε διαρθρωμένο σύνολο δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, τα οποία είναι προσιτά με γνώμονα συγκεκριμένα κριτήρια. στ) "..... ζ) "Υπεύθυνος επεξεργασίας", οποιοσδήποτε καθορίζει τον σκοπό και τον τρόπο επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, όπως φυσικό ή νομικό πρόσωπο, δημόσια αρχή ή υπηρεσία ή οποιοσδήποτε άλλος οργανισμός.

η) "Εκτελών την επεξεργασία", οποιοσδήποτε επεξεργάζεται δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα για λογαριασμό υπεύθυνου επεξεργασίας, όπως φυσικό ή νομικό πρόσωπο, δημόσια αρχή ή υπηρεσία ή οποιοσδήποτε άλλος οργανισμός. θ) ".... ι) "Αποδέκτης", το φυσικό ή νομικό πρόσωπο, η δημόσια αρχή ή υπηρεσία ή οποιοσδήποτε άλλος οργανισμός, στον οποίο ανακοινώνονται ή μεταδίδονται τα δεδομένα, ανεξαρτήτως αν πρόκειται για τρίτο ή όχι.ια) "Συγκατάθεση" του υποκειμένου των δεδομένων, κάθε ελεύθερη, ρητή και ειδική δήλωση βουλήσεως,

που εκφράζεται με τρόπο σαφή και εν πλήρη επιγνώσει, και με την οποία, το υποκείμενο των δεδομένων, αφού προηγουμένως ενημερωθεί, δέχεται να αποτελέσουν αντικείμενο επεξεργασίας τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που το αφορούν. Η ενημέρωση αυτή περιλαμβάνει πληροφόρηση τουλάχιστον για τον σκοπό της επεξεργασίας, τα δεδομένα ή τις κατηγορίες δεδομένων που αφορά η επεξεργασία, τους αποδέκτες ή τις κατηγορίες αποδεκτών των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, καθώς και το όνομα, την επωνυμία και τη διεύθυνση του υπεύθυνου επεξεργασίας και του τυχόν εκπροσώπου του. Η συγκατάθεση μπορεί να ανακληθεί οποτεδήποτε, χωρίς αναδρομικό αποτέλεσμα.β) "Αρχή", η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα.

Άρθρο 23: «Χαρακτηριστικά δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα»

(Άρθρο 4 ν. 2472/1997, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 20 παρ. 1 και 2 του ν. 3471/2006)

«1. Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα για να τύχουν νόμιμης επεξεργασίας πρέπει:

α) Να συλλέγονται κατά τρόπο θεμιτό και νόμιμο για καθορισμένους, σαφείς και νόμιμους σκοπούς και να υφίστανται θεμιτή και νόμιμη επεξεργασία εν όψει των σκοπών αυτών.β) Να είναι συναφή, πρόσφορα και όχι περισσότερα από όσα κάθε φορά απαιτείται εν όψει των σκοπών της επεξεργασίας.γ) Να είναι ακριβή και, εφόσον χρειάζεται, να υποβάλλονται σε ενημέρωση. δ) 2. Η τήρηση των διατάξεων της προηγούμενης παραγράφου βαρύνει τον υπεύθυνο επεξεργασίας.

Άρθρο 24: « Προϋποθέσεις επεξεργασίας»

(Άρθρο 5 ν. 2472/1997)

«1. Επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα επιτρέπεται μόνον όταν το υποκείμενο των δεδομένων έχει δώσει τη συγκατάθεσή του.2. Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται η επεξεργασία και χωρίς τη συγκατάθεση, όταν:α)β) Η επεξεργασία είναι αναγκαία για την εκπλήρωση υποχρέωσης του υπεύθυνου επεξεργασίας, η οποία επιβάλλεται από τον νόμο.γ)

δ)ε) Η επεξεργασία είναι απολύτως αναγκαία για την ικανοποίηση του έννομου συμφέροντος που επιδιώκει ο υπεύθυνος επεξεργασίας ή ο τρίτος ή οι τρίτοι στους οποίους ανακοινώνονται τα δεδομένα και υπό τον όρο ότι τούτο υπερέχει προφανώς των δικαιωμάτων και συμφερόντων των προσώπων στα οποία αναφέρονται τα δεδομένα και δεν θίγονται οι θεμελιώδεις ελευθερίες αυτών.»

Άρθρο 25: «Επεξεργασία ευαίσθητων δεδομένων»

(Άρθρο 7 ν. 2472/1997, όπως τροποποιήθηκε με τα άρθρα 22 παρ. 1 και 2 ν. 3471/2006, 34 παρ. 1 και 2 ν. 2915/2001 και 26 παρ. 4 ν. 3156/2003)

«1. Απαγορεύεται η συλλογή και η επεξεργασία ευαίσθητων δεδομένων.2. Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται η συλλογή και η επεξεργασία ευαίσθητων δεδομένων, καθώς και η ίδρυση και λειτουργία σχετικού αρχείου, ύστερα από άδεια της Αρχής, όταν συντρέχουν μία ή περισσότερες από τις ακόλουθες προϋποθέσεις:.....»

Άρθρο 26: «Απόρρητο και ασφάλεια της επεξεργασίας»

(Σχετικό Άρθρο 10 ν. 2472/1997, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 25 ν. 3471/2006)

«Για το απόρρητο και την ασφάλεια επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα ισχύουν τα οριζόμενα στο άρθρο 10 του ν. 2472/1997, όπως ισχύει» ,
ήτοι:

«1.Η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα είναι απόρρητη. Διεξάγεται αποκλειστικά και μόνο από πρόσωπα που τελούν υπό τον έλεγχο του υπεύθυνου επεξεργασίας ή του εκτελούντος την επεξεργασία και μόνο κατ' εντολήν του.2.3. ο υπεύθυνος επεξεργασίας οφείλει να λαμβάνει τα κατάλληλα οργανωτικά και τεχνικά μέτρα για την ασφάλεια των δεδομένων και την προστασία τους από τυχαία ή αθέμιτη καταστροφή, τυχαία απώλεια, αλλοίωση, απαγορευμένη διάδοση ή πρόσβαση και κάθε άλλη μορφή αθέμιτης επεξεργασίας. Αυτά τα μέτρα πρέπει να εξασφαλίζουν επίπεδο ασφάλειας...»..

Άρθρο 27: «Δικαίωμα ενημέρωσης»

(Άρθρο 11 ν. 2472/1997, όπως τροποποιήθηκε με τα άρθρα 34 παρ. 4 ν.2915/2001 και 39 παρ. 8 ν. 4024/2011)

«1.Ο υπεύθυνος επεξεργασίας οφείλει, κατά το στάδιο της συλλογής δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, να ενημερώνει με τρόπο πρόσφορο και σαφή το υποκείμενο για τα εξής τουλάχιστον στοιχεία: α) β) τον σκοπό της επεξεργασίας,γ) τους αποδέκτες ή τις κατηγορίες αποδεκτών των δεδομένων,δ)....2.3. Αν τα δεδομένα ανακοινώνονται σε τρίτους, το υποκείμενο ενημερώνεται για την ανακοίνωση πριν από αυτούς.»

4.Ο Κανονισμός (ΕΕ)2016/679(Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων – ΓΚΠΔ) ο οποίος τέθηκε σε εφαρμογή την 25.5.2018 ορίζει:

Άρθρο 2: «1.Ο παρών κανονισμός εφαρμόζεται στην, εν όλω ή εν μέρει, αυτοματοποιημένη επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, καθώς και στη μη αυτοματοποιημένη επεξεργασία τέτοιων δεδομένων τα οποία περιλαμβάνονται ή πρόκειται να περιληφθούν σε σύστημα αρχειοθέτησης.»

Άρθρο 4: Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού νοούνται ως: 1) «δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα»: κάθε πληροφορία που αφορά ταυτοποιημένο ή ταυτοποιήσιμο φυσικό πρόσωπο («υποκείμενο των δεδομένων») το ταυτοποιήσιμο φυσικό πρόσωπο είναι εκείνο του οποίου η ταυτότητα μπορεί να εξακριβωθεί, άμεσα ή έμμεσα, ιδίως μέσω αναφοράς σε αναγνωριστικό στοιχείο ταυτότητας, όπως όνομα, σε αριθμό ταυτότητας, σε δεδομένα θέσης, σε επιγραφμικό αναγνωριστικό ταυτότητας ή σε έναν ή περισσότερους παράγοντες που προσιδιάζουν στη σωματική, φυσιολογική, γενετική, ψυχολογική, οικονομική, πολιτιστική ή κοινωνική ταυτότητα του εν λόγω φυσικού προσώπου, 2) «επεξεργασία»: κάθε πράξη ή σειρά πράξεων που πραγματοποιείται με ή χωρίς τη χρήση αυτοματοποιημένων μέσων, σε δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα ή σε σύνολα δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, όπως η συλλογή, η καταχώριση, η οργάνωση, η διάρθρωση, η αποθήκευση, η προσαρμογή ή η μεταβολή, η ανάκτηση, η αναζήτηση πληροφοριών, η χρήση, η κοινολόγηση με διαβίβαση, η διάδοση ή κάθε άλλη μορφή διάθεσης, η συσχέτιση ή ο συνδυασμός, ο περιορισμός, η διαγραφή ή η καταστροφή, 3) 4) 5) 6) 7) «υπεύθυνος επεξεργασίας»: το φυσικό ή νομικό πρόσωπο, η δημόσια αρχή, η υπηρεσία ή άλλος φορέας που, μόνα ή από κοινού με άλλα, καθορίζουν τους σκοπούς και τον τρόπο της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα όταν οι σκοποί και ο τρόπος της επεξεργασίας αυτής καθορίζονται από το δίκαιο της Ένωσης ή το δίκαιο κράτους μέλους, ο υπεύθυνος επεξεργασίας ή τα ειδικά κριτήρια για τον διορισμό του μπορούν να προβλέπονται από το δίκαιο της Ένωσης ή το δίκαιο κράτους μέλους, 8) «εκτελών την επεξεργασία»: το φυσικό ή νομικό πρόσωπο, η δημόσια αρχή, η υπηρεσία ή άλλος φορέας που επεξεργάζεται δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα για λογαριασμό του υπευθύνου της επεξεργασίας, 9) «αποδέκτης»: το φυσικό ή νομικό πρόσωπο, η δημόσια αρχή, η υπηρεσία ή άλλος φορέας, στα οποία κοινολογούνται τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, είτε πρόκειται για τρίτον είτε όχι. 10) «τρίτος»: οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, δημόσια αρχή, υπηρεσία ή φορέας, με εξαίρεση το υποκείμενο των δεδομένων, τον υπεύθυνο επεξεργασίας, τον εκτελούντα την επεξεργασία και τα πρόσωπα τα οποία, υπό την άμεση εποπτεία του υπευθύνου επεξεργασίας ή του εκτελούντος την επεξεργασία, είναι εξουσιοδοτημένα να επεξεργάζονται τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, 11) «συγκατάθεση» του υποκειμένου των δεδομένων: κάθε ένδειξη βουλήσεως, ελεύθερη, συγκεκριμένη, ρητή και εν πλήρει επιγνώσει, με την οποία το υποκείμενο των δεδομένων εκδηλώνει ότι συμφωνεί, με δήλωση ή με σαφή

θετική ενέργεια, να αποτελέσουν αντικείμενο επεξεργασίας τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που το αφορούν,

12)«παραβίαση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα»: η παραβίαση της ασφάλειας που οδηγεί σε τυχαία ή παράνομη καταστροφή, απώλεια, μεταβολή, άνευ άδειας κοινολόγηση ή πρόσβαση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που διαβιβάστηκαν, αποθηκεύτηκαν ή υποβλήθηκαν κατ' άλλο τρόπο σε επεξεργασία,...»

Άρθρο 5:(Αρχές που διέπουν την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα)
«1.Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα: α)υποβάλλονται σε σύννομη και θεμιτή επεξεργασία με διαφανή τρόπο σε σχέση με το υποκείμενο των δεδομένων («νομιμότητα, αντικειμενικότητα και διαφάνεια»),β)συλλέγονται για καθορισμένους, ρητούς και νόμιμους σκοπούς και δεν υποβάλλονται σε περαιτέρω επεξεργασία κατά τρόπο ασύμβατο προς τους σκοπούς αυτούς η περαιτέρω επεξεργασία για σκοπούς αρχειοθέτησης προς το δημόσιο συμφέρον ή σκοπούς επιστημονικής ή ιστορικής έρευνας ή στατιστικούς σκοπούς δεν θεωρείται ασύμβατη με τους αρχικούς σκοπούς σύμφωνα με το άρθρο 89 παράγραφος 1 («περιορισμός του σκοπού»),γ)είναι κατάλληλα, συναφή και περιορίζονται στο αναγκαίο για τους σκοπούς για τους οποίους υποβάλλονται σε επεξεργασία («ελαχιστοποίηση των δεδομένων»),δ)είναι ακριβή και, όταν είναι αναγκαίο, επικαιροποιούνται πρέπει να λαμβάνονται όλα τα εύλογα μέτρα για την άμεση διαγραφή ή διόρθωση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα τα οποία είναι ανακριβή, σε σχέση με τους σκοπούς της επεξεργασίας («ακρίβεια»),ε).....στ)υποβάλλονται σε επεξεργασία κατά τρόπο που εγγυάται την ενδεδειγμένη ασφάλεια των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, μεταξύ άλλων την προστασία τους από μη εξουσιοδοτημένη ή παράνομη επεξεργασία και τυχαία απώλεια, καταστροφή ή φθορά, με τη χρησιμοποίηση κατάλληλων τεχνικών ή οργανωτικών μέτρων («ακεραιότητα και εμπιστευτικότητα»).

2.Ο υπεύθυνος επεξεργασίας φέρει την ευθύνη και είναι σε θέση να αποδείξει τη συμμόρφωση με την παράγραφο 1 («λογοδοσία»).

Άρθρο 6:(Νομιμότητα της επεξεργασίας)

«1.Η επεξεργασία είναι σύννομη μόνο εάν και εφόσον ισχύει τουλάχιστον μία από τις ακόλουθες προϋποθέσεις: α)το υποκείμενο των δεδομένων έχει συναινέσει στην επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα του για έναν ή περισσότερους συγκεκριμένους σκοπούς,β)...γ)η επεξεργασία είναι απαραίτητη για τη συμμόρφωση με έννομη υποχρέωση του υπευθύνου επεξεργασίας,δ)η επεξεργασία είναι απαραίτητη για τη διαφύλαξη ζωτικού συμφέροντος του υποκειμένου των δεδομένων ή άλλου φυσικού προσώπου,ε)η επεξεργασία είναι απαραίτητη για την εκπλήρωση

καθήκοντος που εκτελείται προς το δημόσιο συμφέρον ή κατά την άσκηση δημόσιας εξουσίας που έχει ανατεθεί στον υπεύθυνο επεξεργασίας,στη επεξεργασία είναι απαραίτητη για τους σκοπούς των έννομων συμφερόντων που επιδιώκει ο υπεύθυνος επεξεργασίας ή τρίτος, εκτός εάν έναντι των συμφερόντων αυτών υπερισχύει το συμφέρον ή τα θεμελιώδη δικαιώματα και οι ελευθερίες του υποκειμένου των δεδομένων που επιβάλλουν την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, ιδίως εάν το υποκείμενο των δεδομένων είναι παιδί....2.....»

Άρθρο 9: (Επεξεργασία ειδικών κατηγοριών δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα)

«1.Απαγορεύεται η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που αποκαλύπτουν τη φυλετική ή εθνοτική καταγωγή, τα πολιτικά φρονήματα, τις θρησκευτικές ή φιλοσοφικές πεποιθήσεις ή τη συμμετοχή σε συνδικαλιστική οργάνωση, καθώς και η επεξεργασία γενετικών δεδομένων, βιομετρικών δεδομένων με σκοπό την αδιαμφισβήτητη ταυτοποίηση προσώπου, δεδομένων που αφορούν την υγεία ή δεδομένων που αφορούν τη σεξουαλική ζωή φυσικού προσώπου ή τον γενετήσιο προσανατολισμό.2. Η παράγραφος 1 δεν εφαρμόζεται στις ακόλουθες περιπτώσεις:....»

Άρθρο 12:(Διαφανής ενημέρωση, ανακοίνωση και ρυθμίσεις για την άσκηση των δικαιωμάτων του υποκειμένου των δεδομένων)

«1.Ο υπεύθυνος επεξεργασίας λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα για να παρέχει στο υποκείμενο των δεδομένων κάθε πληροφορία που αναφέρεται στα άρθρα 13 και 14 και κάθε ανακοίνωση στο πλαίσιο των άρθρων 15 έως 22 και του άρθρου 34 σχετικά με την επεξεργασία σε συνοπτική, διαφανή, κατανοητή και εύκολα προσβάσιμη μορφή, χρησιμοποιώντας σαφή και απλή διατύπωση, ιδίως όταν πρόκειται για πληροφορία απευθυνόμενη ειδικά σε παιδιά. Οι πληροφορίες παρέχονται γραπτώς ή με άλλα μέσα, μεταξύ άλλων, εφόσον ενδείκνυται, ηλεκτρονικώς. Όταν ζητείται από το υποκείμενο των δεδομένων, οι πληροφορίες μπορούν να δίνονται προφορικά, υπό την προϋπόθεση ότι η ταυτότητα του υποκειμένου των δεδομένων είναι αποδεδειγμένη με άλλα μέσα....»

Άρθρο 14:(Πληροφορίες που παρέχονται εάν τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα δεν έχουν συλλεγεί από το υποκείμενο των δεδομένων)

«1.....2.....3.....4. Όταν ο υπεύθυνος επεξεργασίας προτίθεται να επεξεργαστεί περαιτέρω τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα για σκοπό άλλο από εκείνον για τον οποίο τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα συλλέχθηκαν, ο υπεύθυνος επεξεργασίας θα πρέπει να παρέχει στο υποκείμενο των δεδομένων, πριν από την εν

λόγω περαιτέρω επεξεργασία, πληροφορίες για τον σκοπό αυτόν και άλλες τυχόν αναγκαίες πληροφορίες, όπως αναφέρεται στην παράγραφο 2.»

Άρθρο 24:(Ευθύνη του υπευθύνου επεξεργασίας)

1.Λαμβάνοντας υπόψη τη φύση, το πεδίο εφαρμογής, το πλαίσιο και τους σκοπούς της επεξεργασίας, καθώς και τους κινδύνους διαφορετικής πιθανότητας επέλευσης και σοβαρότητας για τα δικαιώματα και τις ελευθερίες των φυσικών προσώπων, ο υπεύθυνος επεξεργασίας εφαρμόζει κατάλληλα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα προκειμένου να διασφαλίζει και να μπορεί να αποδεικνύει ότι η επεξεργασία διενεργείται σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό. Τα εν λόγω μέτρα επανεξετάζονται και επικαιροποιούνται όταν κρίνεται απαραίτητο.2. Όταν δικαιολογείται σε σχέση με τις δραστηριότητες επεξεργασίας, τα μέτρα που αναφέρονται στην παράγραφο 1 περιλαμβάνουν την εφαρμογή κατάλληλων πολιτικών για την προστασία των δεδομένων από τον υπεύθυνο επεξεργασίας. 3....

Άρθρο 25:(Προστασία των δεδομένων ήδη από το σχεδιασμό και εξ ορισμού)

«1.Λαμβάνοντας υπόψη τις τελευταίες εξελίξεις, το κόστος εφαρμογής και τη φύση, το πεδίο εφαρμογής, το πλαίσιο και τους σκοπούς της επεξεργασίας, καθώς και τους κινδύνους διαφορετικής πιθανότητας επέλευσης και σοβαρότητας για τα δικαιώματα και τις ελευθερίες των φυσικών προσώπων από την επεξεργασία, ο υπεύθυνος επεξεργασίας εφαρμόζει αποτελεσματικά, τόσο κατά τη στιγμή του καθορισμού των μέσων επεξεργασίας όσο και κατά τη στιγμή της επεξεργασίας, κατάλληλα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα, όπως η ψευδωνυμοποίηση, σχεδιασμένα για την εφαρμογή αρχών προστασίας των δεδομένων, όπως η ελαχιστοποίηση των δεδομένων, και την ενσωμάτωση των απαραίτητων εγγυήσεων στην επεξεργασία κατά τρόπο ώστε να πληρούνται οι απαιτήσεις του παρόντος κανονισμού και να προστατεύονται τα δικαιώματα των υποκειμένων των δεδομένων.2.Ο υπεύθυνος επεξεργασίας εφαρμόζει κατάλληλα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα για να διασφαλίζει ότι, εξ ορισμού, υφίστανται επεξεργασία μόνο τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που είναι απαραίτητα για τον εκάστοτε σκοπό της επεξεργασίας..»

Άρθρο 35:(Εκτίμηση αντικτύπου σχετικά με την προστασία δεδομένων)

«1.Όταν ένα είδος επεξεργασίας, ιδίως με χρήση νέων τεχνολογιών και συνεκτιμώντας τη φύση, το πεδίο εφαρμογής, το πλαίσιο και τους σκοπούς της επεξεργασίας, ενδέχεται να επιφέρει υψηλό κίνδυνο για τα δικαιώματα και τις ελευθερίες των φυσικών προσώπων, ο υπεύθυνος επεξεργασίας διενεργεί, πριν από την επεξεργασία, εκτίμηση των επιπτώσεων των σχεδιαζόμενων πράξεων επεξεργασίας στην προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.2..»

Άρθρο 36: (Προηγούμενη διαβούλευση)

«1....2..3...4..5...Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 1, το δίκαιο του κράτους μέλους μπορεί να απαιτεί από τους υπευθύνους επεξεργασίας να διαβουλεύονται και να λαμβάνουν προηγούμενη άδεια από την εποπτική αρχή σε σχέση με την επεξεργασία από υπεύθυνο επεξεργασίας για την εκτέλεση καθήκοντος που ασκείται από τον εν λόγω υπεύθυνο προς το δημόσιο συμφέρον, περιλαμβανομένης της επεξεργασίας σε σχέση με την κοινωνική προστασία και τη δημόσια υγεία.»

Άρθρο 37: (Ορισμός του υπευθύνου προστασίας δεδομένων)

«1.Ο υπεύθυνος επεξεργασίας και ο εκτελών την επεξεργασία ορίζουν υπεύθυνο προστασίας δεδομένων σε κάθε περίπτωση στην οποία:α)η επεξεργασία διενεργείται από δημόσια αρχή ή φορέα, εκτός από δικαστήρια που ενεργούν στο πλαίσιο της δικαιοδοτικής τους αρμοδιότητας,..... 4. Σε περιπτώσεις πλην των αναφερόμενων στην παράγραφο 1, ο υπεύθυνος επεξεργασίας ή ο εκτελών την επεξεργασία ή ενώσεις και άλλοι φορείς που εκπροσωπούν κατηγορίες υπευθύνων επεξεργασίας ή εκτελούντων την επεξεργασία μπορούν να ορίζουν υπεύθυνο προστασίας δεδομένων ή, όπου απαιτείται από το δίκαιο της Ένωσης ή του κράτους μέλους, ορίζουν υπεύθυνο προστασίας δεδομένων. Ο υπεύθυνος προστασίας δεδομένων μπορεί να ενεργεί για τις εν λόγω ενώσεις και τους άλλους φορείς που εκπροσωπούν υπευθύνους επεξεργασίας ή εκτελούντες την επεξεργασία.....»

Άρθρο 39: (Καθήκοντα του υπευθύνου προστασίας δεδομένων)

1. Ο υπεύθυνος προστασίας δεδομένων έχει τουλάχιστον τα ακόλουθα καθήκοντα: α)ενημερώνει και συμβουλεύει τον υπεύθυνο επεξεργασίας ή τον εκτελούντα την επεξεργασία και τους υπαλλήλους που επεξεργάζονται τις υποχρεώσεις τους που απορρέουν από τον παρόντα κανονισμό και από άλλες διατάξεις της Ένωσης ή του κράτους μέλους σχετικά με την προστασία δεδομένων, β)παρακολουθεί τη συμμόρφωση με τον παρόντα κανονισμό,....γ)παρέχει συμβουλές, όταν ζητείται,δ)συνεργάζεται με την εποπτική αρχή, ε)ενεργεί ως σημείο επικοινωνίας για την εποπτική αρχή για ζητήματα που σχετίζονται με την επεξεργασία,2.Κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του, ο υπεύθυνος προστασίας δεδομένων λαμβάνει δεόντως υπόψη τον κίνδυνο που συνδέεται με τις πράξεις επεξεργασίας, συνεκτιμώντας τη φύση, το πεδίο εφαρμογής, το πλαίσιο και τους σκοπούς της επεξεργασίας.»

Άρθρο 86: (Επεξεργασία και πρόσβαση του κοινού σε επίσημα έγγραφα)

«Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα σε επίσημα έγγραφα που κατέχει δημόσια αρχή ή δημόσιος ή ιδιωτικός φορέας για την εκπλήρωση καθήκοντος που εκτελείται

προς το δημόσιο συμφέρον μπορούν να κοινοποιούνται από την εν λόγω αρχή ή φορέα σύμφωνα με το δίκαιο της Ένωσης ή του κράτους μέλους στο οποίο υπόκειται η δημόσια αρχή ή ο φορέας, προκειμένου να συμβιβάζεται η πρόσβαση του κοινού σε επίσημα έγγραφα με το δικαίωμα στην προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα δυνάμει του παρόντος κανονισμού.»

5. Με το άρθρο 48 του ν. 4445/2016(Α'236) προστέθηκε το άρθρο 69Θ στο ν.4387/2016(Α'...) το οποίο ορίζει:«1. Αποτελούν περιφερειακές οργανικές μονάδες του Ε.Φ.Κ.Α., υπαγόμενες απευθείας στον Διοικητή του Ε.Φ.Κ.Α., με την ίδια οργανωτική δομή και αρμοδιότητες οι ακόλουθες οργανικές μονάδες του Ε.Τ.Α.Α.: α. Διεύθυνση Συντάξεων και Ασφάλισης του Τομέα Μηχανικών και Εργοληπτών Δημοσίων Έργων (ΤΣΜΕΔΕ). β. γ....»

6. Τέλος στο άρθρο 5 παρ.2 α του π.δ.62/2006(Α'68) «Οργανισμός του Ταμείου Συντάξεων Μηχανικών και Εργοληπτών Δημοσίων Έργων» ορίζεται:

«2. Οι αρμοδιότητες της Διεύθυνσης Συντάξεων & Ασφάλισης κατανέμονται μεταξύ των Τμημάτων αυτής και περιγράφονται ως ακολούθως: α) Τμήμα Απονομής Κύριας Σύνταξης. 1) Διαχείριση του γενικού μητρώου των συνταξιούχων του Ταμείου ως και των ειδικών μητρώων αναλόγως του είδους της σύνταξης και της ειδικότητας των συνταξιούχων.»

Ερμηνεία και Εφαρμογή Διατάξεων

Από τις προαναφερόμενες διατάξεις, ερμηνευόμενες αυτοτελώς και σε συνδυασμό μεταξύ τους, ενόψει και όλου του νομικού πλαισίου εντός του οποίου εντάσσονται, του σκοπού που εξυπηρετούν και την υπαγωγή σ' αυτές των πραγματικών περιστατικών που τέθηκαν υπόψη του Τμήματος, συνάγονται τα ακόλουθα:

7. Το δικαίωμα πρόσβασης στα διοικητικά έγγραφα εμφανίστηκε για πρώτη φορά στο άρθρο 10 παρ.3 του Σ του 1975 (πρόκειται για «ατελή» κατοχύρωση του δικαιώματος πρόσβασης στα έγγραφα, αφού πρώτον γινόταν λόγος για παροχή πληροφοριών και δεύτερον, η σχετική υποχρέωση των διοικητικών αρχών καθιερωνόταν υπό τον όρο της ύπαρξης νομοθετικής ρύθμισης), ακολούθησε το άρθρο 16 του Ν. 1599/1986(δικαίωμα πρόσβασης στα έγγραφα του δημοσίου, των νομικών προσώπων δημοσίου και ιδιωτικού δικαίου του δημοσίου τομέα) και ήδη η ισχύουσα διάταξη του άρθρου 5 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (Ν.2690/1999), που αποτελεί την κεντρική διάταξη του δικαιώματος πρόσβασης στα διοικητικά έγγραφα. Η θεσμική δε «πορεία» του εν λόγω δικαιώματος ολοκληρώθηκε με τη συνταγματική αναθεώρηση του 2001, η οποία τροποποίησε το άρθρο 10 παρ.3 και

κατοχύρωσε το δικαίωμα χωρίς όρους και το εξόπλισε με εγγυήσεις τήρησής του. Ακολούθως και λόγω της πολυνομίας(παράλληλα με το άρθρο 5ΚΔΔ,ισχύουν και άλλες διατάξεις για ειδικότερους τομείς της διοικητικής δράσης) κατέστη αναγκαία η έκδοση του π.δ.28/2015 «Κωδικοποίηση διατάξεων για την πρόσβαση σε δημόσια έγγραφα και στοιχεία».

8.Η προστασία των προσωπικών δεδομένων, ή αλλιώς το δικαίωμα πληροφοριακού αυτοκαθορισμού αποτελεί επίσης ένα νέο σχετικό δικαίωμα. Οι απαρχές του εντοπίζονται στην 108/1981 σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης για την προστασία του ατόμου από την αυτοματοποιημένη επεξεργασία πληροφοριών προσωπικού χαρακτήρα , η κατοχύρωσή του όμως αποκτά στέρεα θεμέλια μόλις με την Οδηγία 95/46/ΕΚ που ενσωματώθηκε στην ελληνική έννομη τάξη με τις διατάξεις του ν.2472/1997. Ύστερα δε από την αναθεώρηση του 2001 η προστασία των προσωπικών δεδομένων «συνταγματοποιήθηκε» με τη διάταξη του άρθρου 9Α του Συντάγματος [Κοτσαλή-Μενουδάκου, «Γενικός Κανονισμός για την προστασία των Προσωπικών Δεδομένων», (Πρόσβαση στα δημόσια έγγραφα Σπ.Βλαχόπουλου,σελ.41)].

9. Ήδη στις 27 Απριλίου 2016 ψηφίστηκε ένα νέο ενωσιακό νομοθέτημα , με το οποίο αντικαθίσταται η Οδηγία 95/46/ΕΚ. Πρόκειται για τον Γενικό Κανονισμό 2016/679 του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου και του Συμβουλίου της 27^{ης} Απριλίου 2016 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων- εφεξής ΓΚΠΔ, που τέθηκε σε ισχύ ενιαία στην Ευρωπαϊκή Ένωση στις 25 Μαΐου 2018.

10.Μεταξύ των δύο αυτών δικαιωμάτων, του δικαιώματος πρόσβασης στα διοικητικά έγγραφα(γενικότερα διαφάνειας) και προστασίας των προσωπικών δεδομένων δεν υφίσταται ιεραρχική σχέση. Η διαπίστωση αυτή επιβεβαιώνεται από το άρθρο 86 του Κανονισμού 679/2016/ΕΕ που προβλέπει την εναρμόνιση των δύο έννομων αγαθών και παραπέμπει ουσιαστικά στην εθνική έννομη τάξη, προβλέποντας ότι πρέπει «να συμβιβάζεται η πρόσβαση του κοινού σε επίσημα έγγραφα με το δικαίωμα στην προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα δυνάμει του παρόντος κανονισμού» σύμφωνα με όσα ορίζει το δίκαιο του κάθε κράτους μέλους.(Κοτσαλή-Μενουδάκου, όπ.αν.σελ45).

11.Με το άρθρο 1 του π.δ.28/2015(Α'34) κωδικοποιείται το άρθρο 5 Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας(ν.2690/1999), το οποίο αποτελεί την κεντρική διάταξη του δικαιώματος πρόσβασης στα διοικητικά έγγραφα, που συντάσσονται από δημόσιες

υπηρεσίες ή και των ιδιωτικών εγγράφων που φυλάσσονται σε αυτές και ελήφθησαν υπόψη από τη Διοίκηση και αποτέλεσαν τη βάση και αιτιολογία διοικητικών πράξεων. Ειδικότερα, στην έννοια του "κάθε ενδιαφερόμενος" περιλαμβάνεται, κατά μείζονα λόγο, και αυτός που έχει εύλογο ενδιαφέρον [ΣτΕ 1397/1993, 841/1997, 205/2000, 3130/2000, και- στην έννοια δε του "όποιος έχει ειδικό έννομο συμφέρον", περιλαμβάνεται και αυτός που αναφέρεται σε επιδίωξη δικαστικής προστασίας, (Σπηλιωτόπουλος, «Εγχειρίδιο Διοικητικού Δικαίου», έκδοση 14η σελ.161.)] Πρώτη επομένως ουσιαστική προϋπόθεση είναι η ύπαρξη ευλόγου ενδιαφέροντος στο πρόσωπο του αιτούντος την πρόσβαση. Το πότε συντρέχει το «εύλογο ενδιαφέρον» είναι κάτι που κρίνεται *ad hoc* με βάση τα δεδομένα της κάθε συγκεκριμένης περίπτωσης, η έννοια πάντως αυτή είναι ευρύτερη της έννοιας του «εννόμου συμφέροντος». Ως τέτοιο δε, νοείται εκείνο που προκύπτει κατά τρόπο αντικειμενικό από την ύπαρξη μιας συγκεκριμένης προσωπικής έννομης σχέσης συνδεόμενης με το περιεχόμενο των διοικητικών στοιχείων στα οποία ζητείται η πρόσβαση και όχι το ενδιαφέρον του κάθε πολίτη για την εύρυθμη άσκηση των γενικών καθηκόντων της υπηρεσίας (ΣτΕ 841/1997, 3130/2000, 1214/2000, ΝΣΚ 92/2005, 326/2005, 117/2006, 500/2011, 70/2017, 187/2017 (Ατομ.), 177/2018).

Επομένως δικαιούνται οι ενδιαφερόμενοι, εφόσον έχουν εύλογο προς τούτο ενδιαφέρον, να ζητήσουν με αίτησή τους προς τη Διοίκηση τη χορήγηση αντιγράφου, προσδιορίζοντας κατά τρόπο σαφή και συγκεκριμένο το ζητούμενο έγγραφο.

12. Ως διοικητικά έγγραφα θεωρούνται όλα τα έγγραφα, όπως η έννοια αυτών προσδιορίζονται στον αριθμό 3 του άρθρου 8 του π.δ.28/2015, τα οποία συντάσσονται από τους φορείς του δημόσιου φορέα που αναφέρονται στο αριθμό 1 του ίδιου άρθρου και π.δ., η παράθεση των οποίων είναι ενδεικτική. Συνέπεια τούτων είναι στην ως άνω έννοια να υπάγεται μεν οποιοδήποτε γραπτό στοιχείο (συνεπώς και ιδιωτικό έγγραφο) εισήλθε στην οικεία υπηρεσία και χρησιμοποιήθηκε για τη θεμελίωση ή με οποιοδήποτε τρόπο διαμόρφωση γνώμης ή κρίσης του διοικητικού οργάνου, στο πλαίσιο της διοικητικής του δράσης, αρκεί αυτή να έχει ολοκληρωθεί με την έκδοση σχετικής απόφασης του αρμοδίου διοικητικού οργάνου, οπότε στην περίπτωση αυτή, θεωρείται ότι απέβαλε τον ιδιωτικό του χαρακτήρα και κατέστη δημόσιο (διοικητικό) έγγραφο (*ad hoc* ΝΣΚ 70/2017, 180/2017 Ατομ.) Είναι αδιάφορο αν αφορούν τον αιτούντα ή τρίτον (βλ. Σπηλιωτόπουλο *όπ.αν.*, σελ. 161), όπως επίσης δεν απαιτείται να έχουν τον χαρακτήρα των εκτελεστών πράξεων (Γέροντα, Λύτρα, Παυλόπουλου, Σιούτη,

Φλογαΐτη, «Διοικητικό Δίκαιο» Δ' έκδοση, σελ 286), περιλαμβάνεται δε κάθε έγγραφο που έχει συνταχθεί από τις δημόσιες υπηρεσίες.

13. Έως τώρα με το ν. 2472/1997 περί προστασίας των προσωπικών δεδομένων, το δικαίωμα στην πληροφοριακή αυτοδιάθεση ή πληροφοριακό αυτοκαθορισμό, απαγόρευε τη χρήση προσωπικών δεδομένων, η οποία χρήση θεωρούνταν επιτρεπόμενη μόνο με τους όρους και στο πλαίσιο το οποίο καθορίζεται από το νόμο αυτό και υπό τον έλεγχο της Ανεξάρτητης Αρχής Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων – εφεξής Α.Π.Δ.Π.Χ. Έτσι προκειμένου να κριθεί αν θα πρέπει να χορηγηθούν αντίγραφα δημοσίων εγγράφων σε τρίτους, γίνεται δεκτό ότι, εφαρμογή σε πρώτο στάδιο έχει η διάταξη του άρθρου 5 του ΚΔΔ και εάν η περίπτωση εμπίπτει σε εκείνες κατά τις οποίες απαγορεύεται η χορήγηση αντιγράφου του εγγράφου, δεν έχει νόημα η εφαρμογή των διατάξεων του ν. 2472/1997 περί προσωπικών δεδομένων και αντιστρόφως, εφόσον δεν εμπίπτει στις απαγορεύσεις χορηγήσεως αντιγράφων, τότε έχουν πλέον πεδίο εφαρμογής οι διατάξεις του ν. 2472/1997 προς διερεύνηση της δυνατότητας ή μη χορηγήσεως αντιγράφου εγγράφου που αφορά σε δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα (Ολ.ΝΣΚ.53/2004, 209/2005, 63/2008, 535/2008, 500/2011).

14. Για την ΑΠΔΠΧ, κομβική σημασία στην οριοθέτηση της πρόσβασης στα διοικητικά έγγραφα σε σχέση με την προστασία των προσωπικών δεδομένων, αποκτά η διάκριση σε απλά και ευαίσθητα [σε αντιδιαστολή προς τα ευαίσθητα -ειδικές κατηγορίες κατά τον Κανονισμό-δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, απλά είναι τα δεδομένα που εμπίπτουν στον ορισμό του άρθρου 2 στοιχ.α' ν. 2472/1997(ήδη άρθρο 21 περ.α' π.δ.28/2015) και πλέον του άρθρου 4 παρ.1 του ΓΚΠΔ και δεν περιλαμβάνονται στον αντίστοιχο «κατάλογο» ευαίσθητων-ειδικών κατηγοριών-δεδομένων των άρθρων 2 στοιχ.β' ν. 2472/1997(ήδη άρθρο 21 περ.β' π.δ.28/2015) και 9 παρ.1 του ΓΚΠΔ]. Έτσι «η σχετική κρίση περί συνδρομής των προϋποθέσεων του άρθρου 5 παρ.1 ΚΔΔ, όπως κατά λογική αναγκαιότητα και η ερμηνεία των σχετικών διατάξεων του, ανατίθεται από το νομοθέτη του ν.2472/1997 αποκλειστικά στον υπεύθυνο επεξεργασίας, ο οποίος θα ερμηνεύσει τις σχετικές διατάξεις του άρθρου 5 του ΚΔΔ και του άρθρου 5 του ν. 2472/1997 με βάση τη νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας και τις γνωμοδοτήσεις του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, στο οποίο, αν είναι δημόσια αρχή ή νπδδ μπορεί και να προστρέξει»(Γνμ.ΑΠΔΠΧ 6/2013). Διαφορετική είναι η κατάσταση όσον αφορά τα διοικητικά έγγραφα τα οποία περιέχουν ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα και για τη

χορήγηση των οποίων απαιτείται άδεια της αρχής σύμφωνα με το άρθρο 25 π.δ.28/2015 (άρθρο 7 παρ.2 του ν.2472/1997).

15. Οι διαστάσεις της επίλυσης της σύγκρουσης μεταξύ πρόσβασης στα έγγραφα και προστασίας προσωπικών δεδομένων τροποποιούνται σημαντικά από τον Κανονισμό και αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι, με τον ΓΚΠΔ θεσμοθετείται η αρχή της λογοδοσίας του υπεύθυνου της επεξεργασίας(άρθρο 5 παρ.2),σύμφωνα με την οποία ο υπεύθυνος επεξεργασίας φέρει την ευθύνη τήρησης του Κανονισμού και το βάρος της επίκλησης και απόδειξης της νομιμότητας της επεξεργασίας (52/2018ΑΠΔΠΧ) -και ο νόμος 2472/1997 ενείχε το στοιχείο της λογοδοσίας, καθώς στο αντίστοιχο άρθρο που αναφερόταν στα «ποιοτικά» χαρακτηριστικά των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, προβλεπόταν ότι η τήρηση των διατάξεων (των αρχών της επεξεργασίας) βαρύνει τον υπεύθυνο επεξεργασίας (αρθρο 4 παρ.2 ν. 2472/1997,Κοτσαλή-Μενουδάκου όπ.αν. -Λ.Μήτρου σελ.172) - ενώ επιπλέον, ο ΓΚΠΔ δεν επιβάλλει σύστημα αδειοδότησης για τα ευαίσθητα δεδομένα(«ειδικές κατηγορίες» προσωπικών δεδομένων) αλλά στηρίζεται σε μια σειρά από άλλες ασφαλιστικές δικλείδες για την προστασία τους, την εκτίμηση αντικτύπου, την προηγούμενη διαβούλευση με την αρμόδια εθνική αρχή και τον ορισμό υπευθύνου προστασίας(άρθρα 35,36,37 Κανονισμού). Τέλος, χορηγεί τη δυνατότητα θέσπισης εθνικών νομοθετικών διατάξεων (ενδεικτικά στο άρθρο 36 παρ.5 Κανονισμού) που θα προβλέπουν την υποχρέωση αδειοδότησης από την Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (Κοτσαλή-Μενουδάκου όπ.αν.σελ.57). Έτσι, σύμφωνα με τη ρύθμιση του ΓΚΠΔ, ο υπεύθυνος επεξεργασίας οφείλει – τόσο κατά το στάδιο του προσδιορισμού των μέσων της επεξεργασίας όσο και κατά την επεξεργασία καθεαυτή- να λαμβάνει τα κατάλληλα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα και τις αντίστοιχες διαδικασίες που έχουν σχεδιαστεί για την εφαρμογή αρχών προστασίας των δεδομένων, καθώς και να ενσωματώνει τις απαραίτητες εγγυήσεις στην επεξεργασία, κατά τρόπο ώστε να πληρούνται οι απαιτήσεις του Κανονισμού και να προστατεύονται τα δικαιώματα των υποκειμένων των δεδομένων (άρθρο25).

16.Εάν επομένως η περίπτωση δεν εμπίπτει στις απαγορεύσεις χορήγησης αντιγράφων, τότε για να είναι νόμιμη η επεξεργασία(διαβίβαση, διάδοση, ανακοίνωση ή κάθε άλλης μορφή διάθεσης,) των προσωπικών δεδομένων σύμφωνα με το άρθρο 5 του Κανονισμού, θα πρέπει αυτά να υποβάλλονται σε σύννομη και θεμιτή επεξεργασία με διαφανή τρόπο σε σχέση με το υποκείμενο των δεδομένων, να συλλέγονται για καθορισμένους, ρητούς και νόμιμους σκοπούς, να είναι κατάλληλα, συναφή, ανάλογα του επιδιωκόμενου σκοπού -και υπό το καθεστώς

του ν. 2472/1997 η Διοίκηση υποχρεούνται κατά την εξέταση σχετικού αιτήματος χορήγησης αντιγράφου στο οποίο περιέχονταν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα ή ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα, να εφαρμόσει την αρχή της αναλογικότητας, δηλαδή τα αιτούμενα στοιχεία να είναι αναγκαία, πρόσφορα και όχι περισσότερα από όσα απαιτούνται(ΟΛ.ΝΣΚ 63/2008, 500/2011, Γνμ. ΑΠΔΠΧ3/2016)- και να περιορίζονται στο αναγκαίο, για τους σκοπούς για τους οποίους υποβάλλονται σε επεξεργασία(αρχή ελαχιστοποίησης δεδομένων), να είναι ακριβή και όταν είναι αναγκαίο, να επικαιροποιούνται ή να λαμβάνονται μέτρα για την άμεση διαγραφή ή διόρθωση των ανακριβών δεδομένων, καθώς και να υποβάλλονται σε επεξεργασία κατά τρόπο που να εγγυάται την ενδεδειγμένη ασφάλεια των προσωπικών δεδομένων, μεταξύ άλλων την προστασία από μη εξουσιοδοτημένη ή παράνομη επεξεργασία και τυχαία απώλεια, καταστροφή ή φθορά, με την χρησιμοποίηση κατάλληλων τεχνικών ή οργανωτικών μέτρων(ΑΠΔΠΧ67/2018). Την ευθύνη δε για την τήρηση των προϋποθέσεων και των αρχών της νομιμότητας της επεξεργασίας φέρει ο υπεύθυνος επεξεργασίας, ο οποίος θα πρέπει να αποδείξει τη συμμόρφωσή του με αυτές(αρχή της λογοδοσίας κατά τα ανωτέρω).

17. Περαιτέρω, η επεξεργασία(διαβίβαση, ανακοίνωση δεδομένων σε τρίτον) κατά τον ΓΚΠΔ είναι νόμιμη (μεταξύ αυτοτελών προϋποθέσεων που δεν απαιτείται να συντρέχουν) εάν το υποκείμενο έχει συναινέσει στην επεξεργασία των δεδομένων για έναν ή περισσότερους σκοπούς ή η επεξεργασία είναι απαραίτητη για τη συμμόρφωση με έννομη υποχρέωση του υπευθύνου επεξεργασίας ή είναι απαραίτητη για τους σκοπούς των έννομων συμφερόντων που επιδιώκει ο υπεύθυνος επεξεργασίας ή τρίτος, εκτός εάν, έναντι των συμφερόντων αυτών υπερισχύει το συμφέρον ή τα θεμελιώδη δικαιώματα και οι ελευθερίες του υποκειμένου. Στις παραπάνω σταθμίσεις οφείλει να προβεί ο υπεύθυνος επεξεργασίας, δηλαδή η Διοίκηση με βάση το περιεχόμενο της αίτησης του τρίτου και το έννομο συμφέρον που αυτός επικαλείται,(ΟΛ.ΝΣΚ 63/2008), άλλως τη νομική βάση που προσδιορίζει το σκοπό της επεξεργασίας.

18.Επιπλέον, πριν την επεξεργασία(ανακοίνωση, διαβίβαση των στοιχείων στον αιτούντα) απαιτείται ενημέρωση του υποκειμένου(άρθρο12,13παρ.3 και 14παρ.4 του Κανονισμού) για το σκοπό της επεξεργασίας (αντίστοιχη υποχρέωση κατ' άρθρο 11 του ν. 2472/1997 και ήδη άρθρο27π.δ.28/2015).

19.Τέλος, με το άρθρο 37 του Κανονισμού εισάγεται ο θεσμός του Υπεύθυνου Προστασίας Δεδομένων – εφεξής ΥΠΔ, ο οποίος ενημερώνει και συμβουλεύει τον υπεύθυνο επεξεργασίας τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τον Κανονισμό,

παρακολουθεί τη συμμόρφωση με τον Κανονισμό, παρέχει συμβουλές όταν ζητείται, συνεργάζεται με την εποπτική αρχή, ενεργεί ως σημείο επικοινωνίας για την εποπτική αρχή για ζητήματα που σχετίζονται με την επεξεργασία. Η υποχρέωση διορισμού ΥΠΔ ισχύει τόσο για τον υπεύθυνο επεξεργασίας όσο και για τον εκτελούντα την επεξεργασία, είναι δε υποχρεωτικός ο διορισμός ΥΠΔ μεταξύ άλλων, όταν η επεξεργασία διενεργείται από Δημόσια αρχή ή φορέα. Στην έννοια της δημόσιας αρχής ή φορέα μπορεί να εμπίπτουν και δραστηριότητες που λαμβάνουν χώρα από νομικά ή φυσικά πρόσωπα που υπάγονται σε διατάξεις δημόσιου ή ιδιωτικού δικαίου. Ωστόσο, ενθαρρύνεται και ο εθελοντικός διορισμός ΥΠΔ με ρητή αναφορά στη διάταξη του άρθρου 37 παρ.4 του ΓΚΠΔ. Στην περίπτωση αυτή θα ισχύουν οι απαιτήσεις των άρθρων 37 έως 39 του ΓΚΠΔ ως αν ο διορισμός ήταν υποχρεωτικός(Κοτσαλή –Μενουδάκου,όπ.αν.Γ.Τσόλια σελ.200 κ.επ.)

20.Εν προκειμένω, μεταξύ των αρμοδιοτήτων της Διεύθυνσης Συντάξεων και Ασφάλισης του Τομέα Μηχανικών και Εργοληπτών Δημοσίων Έργων είναι και η διαχείριση του γενικού μητρώου των συνταξιούχων του Ταμείου ως και των ειδικών μητρώων, αναλόγως του είδους της σύνταξης και της ειδικότητας των συνταξιούχων, το οποίο τηρείται σε ηλεκτρονική βάση και περιλαμβάνει μεταξύ άλλων, στοιχεία ταυτοποίησης των συνταξιούχων(αριθμό μητρώου, ονοματεπώνυμο, διεύθυνση κατοικίας).Το μητρώο αυτό αποτελεί με την ευρεία έννοια του όρου δημόσιο έγγραφο (ad hocΝΣΚ370/2002) και τα στοιχεία που περιέχει και αιτείται η ΕΣΤΑΜΕΔΕ αποτελούν απλά προσωπικά δεδομένα ταυτοποίησης των υποκειμένων. Ως απλά προσωπικά δεδομένα δεν απαιτούν προηγούμενη διαβούλευση, εκτίμηση αντικτύπου και τις λοιπές ασφαλιστικές δικλίδες που θέτει ο ΓΚΠΔ.

Περαιτέρω, ως νομική βάση (έννομο συμφέρον) για την σκοπούμενη επεξεργασία η ΕΣΤΑΜΕΔΕ επικαλείται την επικοινωνία με τα υποκείμενα-συνταξιούχους, προκειμένου να τα ενημερώσει για τις δράσεις της Ένωσης και τη συμμετοχή τους σε επωφελή ασφαλιστικά προγράμματα υγείας. Σημειωτέον ότι, σκοπός της ΕΣΤΑΜΕΔΕ σύμφωνα με το καταστατικό της(διαθέσιμο στην ιστοσελίδα της) είναι η ανάπτυξη της αλληλεγγύης μεταξύ των μελών της και η βελτίωση της θέσης αυτών ως συνταξιούχων.

21.Επομένως, η Διεύθυνση Συντάξεων και Ασφάλισης του ΤΣΜΕΔΕ-υπεύθυνος επεξεργασίας, ο οποίος φέρει το βάρος απόδειξης συμμόρφωσης με τις διατάξεις του ΓΚΠΔ(λογοδοσία), οφείλει να διαβιβάσει τα αιτούμενα και μόνο αναγκαία στοιχεία, σε ηλεκτρονική μορφή όπως προτίθεται, αφού προηγουμένως και τα δύο μέρη, Υπηρεσία και ΕΣΤΑΜΕΔΕ λάβουν κατάλληλα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα

για την διασφάλιση της ασφάλειας της επεξεργασίας, διορίζοντας και η ΕΣΤΑΜΕΔΕ υπεύθυνο προστασίας δεδομένων και αφού προηγηθεί ενημέρωση των υποκειμένων για το σκοπό της επεξεργασίας.

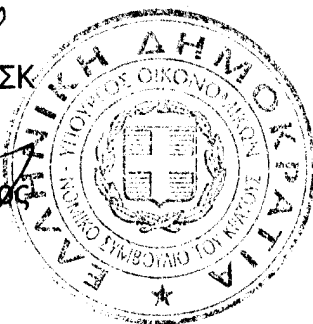
Απάντηση.

22.Σύμφωνα με τα προεκτεθέντα, στο ερώτημα που υποβλήθηκε το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Τμήμα ΣΤ') γνωμοδοτεί ομόφωνα ως εξής: Ο Υπεύθυνος Επεξεργασίας των ζητούμενων δεδομένων (Διεύθυνση Συντάξεων και Ασφάλισης του ΤΣΜΕΔΕ) οφείλει να διαβιβάσει στην ΕΣΤΑΜΕΔΕ τα αιτούμενα στοιχεία-απλά προσωπικά δεδομένα, αφού προηγηθούν, αφενός ορισμός Υπεύθυνου Προστασίας Δεδομένων και από τα δύο προαναφερόμενα μέρη, αφετέρου ενημέρωση των υποκειμένων των δεδομένων για τον σκοπό της επεξεργασίας αυτών, ληφθούν δε τα απαραίτητα κατά το νόμο τεχνικά και οργανωτικά μέτρα διασφάλισης της ασφάλειας της επεξεργασίας.

Θεωρήθηκε

Αθήνα 28-1-2019
Ο Πρόεδρος ΣΤ' Τμ. ΝΣΚ

Ιωάννης Διονυσόπουλος
Αντιπρόεδρος του ΝΣΚ

Η Εισηγήτρια

Σταυρούλα Καλαμαράκη
Πάρεδρος ΝΣΚ